

واحد کار چهارم

توانایی نصب، پیاده کردن و سیم کشی مدار دستگاه های صوتی خودرو

هدف کلی

پیاده و سوار کردن، سیم کشی و عیب یابی مدار دستگاه های صوتی خودرو

هدف های رفتاری: از فراگیرنده انتظار می رود پس از آموزش این واحد کار بتواند :

- ۱- انواع دستگاه های صوتی خودرو را نام ببرد؛
- ۲- کاربرد سیستم صوتی خودرو را توضیح دهد؛
- ۳- سیستم صوتی خودرو را پیاده و سوار کند؛
- ۴- اجزای مدار الکتریکی سیستم صوتی خودرو را توضیح دهد؛
- ۵- مدار الکتریکی سیستم صوتی خودرو را عیب یابی کند؛
- ۶- اصول نصب پارازیت گیر را توضیح دهد.

ساعت آموزش

جمع	عملی	نظری
۸	۶	۲

پیشآزمون (۱۴)

۱- در مورد دستگاه صوتی نشان داده شده در شکل، آنچه را که می‌دانید توضیح دهید.

۲- متدائل‌ترین سیستم صوتی خودرو از چه قسمت‌هایی تشکیل شده است؟ توضیح دهید.

۳- شکل زیر کدام قسمت از سیستم صوتی خودرو را نشان می‌دهد؟ به نظر شما محل نصب آن در کدام قسمت از خودرو مناسب‌تر است؟ چرا؟

۴- به منظور جلوگیری از سرقت سیستم صوتی خودرو، چه طرح‌هایی در تولید آن متدائل است؟

۵- نام قطعه‌ی نشان داده شده در شکل کدام است؟

الف - خازن دلکو

ب - تقویت‌کننده

ج - پارازیت‌گیر

۶- سیستم صوتی نشان داده شده در شکل چه تفاوت‌هایی با سایر دستگاه‌های صوتی قابل نصب در خود رو

دارد؟ توضیح دهید.

۱-۴- سیستم صوتی خودرو

رادیو اولین دستگاه صوتی نصب شده بر روی خودرو به شمار می‌رود که اولین نسل آن به سفارش خریدار در روی خودرو نصب می‌گردید. رادیو، به یک عدد بلندگو مجهز بود که در روی پانل جلوی راننده نصب می‌شد. شکل ۱-۴، یک نوع رادیوی نصب شده در خودرو را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۴

شکل ۲-۴

شکل ۳-۴

امروزه رادیو پخش صوت معمولی ترین سیستم صوتی نصب شده در خودروهاست، که روی پانل جلوی راننده، بر مبنای طراحی کارخانه‌ی سازنده، قرار می‌گیرد (شکل ۴-۲). رادیوی سیستم صوتی امکان بهره‌مندی از پیام‌های هشداردهنده، وضعیت ترافیک مسیر حرکت در داخل شهر، وضعیت خاص جاده‌های برون شهری، خبرها و سایر اطلاعات را برای راننده خودرو فراهم می‌آورد.

در بعضی از خودروها محل نصب دستگاه صوتی را به نحوی طراحی و انتخاب می‌کنند که در معرض دید قرار نداشته باشد. در این طرح صفحه‌ی کشوبی به عنوان محافظ در جلوی دستگاه صوتی تعییه می‌شود که راننده پس از استفاده از سیستم صوتی، با قرار دادن صفحه در جلوی پخش صوت، آن را پنهان نگه می‌دارد. در شکل ۴-۳، سیستم صوتی یک نوع خودرو دیده می‌شود که صفحه‌ی محافظ دستگاه پخش صوت با فلش قرمز رنگ مشخص شده است.

۲-۴- انواع سیستم‌های صوتی خودرو

دستگاه‌ها و سیستم‌های صوتی نصب شده در روی خودروها از نظر شکل ظاهری دستگاه، کیفیت و قدرت پخش صوت و... با یکدیگر متفاوت‌اند و در انواع مختلفی طراحی و ساخته می‌شوند.

۱-۴- رادیوپخش صوت: این دستگاه قابلیت پخش کاست‌های صوتی را دارد و به رادیوی چند باندی مجهر است و معمولاً از طرف کارخانه‌ی سازنده در محل پیش‌بینی شده در پانل جلوی خودرو نصب می‌شود. در شکل ۴-۴ یک نوع رادیوپخش صوت دیده می‌شود.

شکل ۴-۴- یک نوع دستگاه رادیوپخش

۲-۴- رادیوپخش سی‌دی(CD): دستگاه رادیوپخش سی‌دی (CD) معمولاً به سفارش مشتری در روی خودروها نصب می‌شود و به رادیو و ریموت کنترل (فرستنده‌ی دستی) مجهر است. این دستگاه توانایی پخش سی‌دی(CD)‌های صوتی را دارد و در بعضی از آن‌ها امکان پخش سی‌دی(CD)‌های تصویری نیز فراهم آمده است. در شکل ۴-۵ یک نوع دستگاه پخش سی‌دی (CD) ریموت‌دار دیده می‌شود.

دستگاه ریموت کنترل معمولاً دارای قابلیت‌های زیر است:

- شستی روشن و خاموش کن دستگاه (on-off)

- شستی افزایش و یا کاهش صدا

- شستی‌های تعویض فایل‌های داخل لوح فشرده سی‌دی

(CD)

شکل ۶-۴- دستگاه پخش دی، وی، دی (DVD)

۳-۴- پخش دی، وی، دی (DVD): دستگاه پخش دی، وی، دی (DVD) نیز در بعضی از خودروها به سفارش خریدار در روی خودرو نصب می‌شود و معمولاً توانایی پخش لوح‌های فشرده‌ی سی‌دی (CD) و دی، وی، دی (DVD)‌های صوتی را دارد. در شکل ۶-۴ یک نوع دستگاه پخش دی، وی، دی (DVD) نشان داده شده است. در کنار سیستم‌های صوتی نصب شده در خودروها از دستگاه‌های جانبی نیز برای افزایش توانایی سیستم صوتی استفاده می‌شود، که می‌توان از «سی‌دی چنجر^۱» و دستگاه‌های تقویت (آمپلی فایر^۲) نام برد. سی‌دی

چنجر امکان تعویض سی دی (CD) های داخل دستگاه را برای راننده خودرو امکان پذیر می سازد. در شکل ۴-۷، یک نوع دستگاه سی دی چنجر نشان داده شده است.

شکل ۴-۷ - یک نوع دستگاه تعویض سی دی (CD)

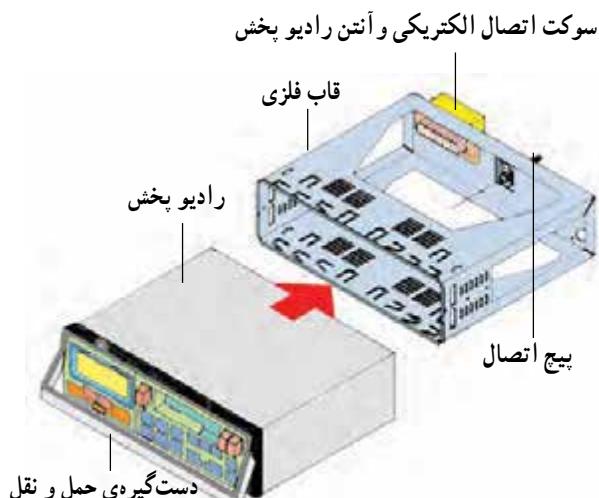
شکل ۴-۸

محل قرار گرفتن لوح فشرده در بعضی از دستگاه های پخش صوت در روی پانل دستگاه قرار دارد و در نوع و طرح دیگر دستگاه های صوتی خودروها ورودی لوح فشرده در پشت پانل دستگاه صوتی طراحی شده است که برای تعویض آن لازم است ابتدا پانل جلوی دستگاه پخش صوت از محل خود جدا شود تا تعویض لوح فشرده امکان پذیر گردد. در شکل ۴-۸، یک نوع دستگاه صوتی و نحوه ای جدا شدن پانل جلوی آن و نیز محل ورود لوح فشرده به داخل دستگاه، که با فلش مشخص شده است، دیده می شود.

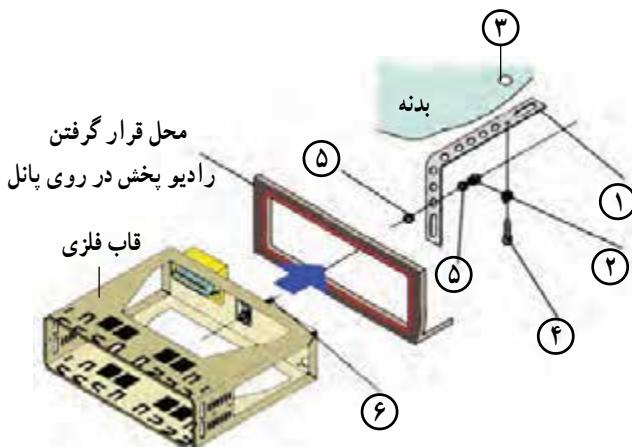
شکل ۴-۹

به منظور جلوگیری از سرقت سیستم صوتی، پانل بعضی از پخش صوت های نصب شده در خودرو را به گونه ای طراحی می کنند که قابلیت جدا شدن از دستگاه صوتی را داشته باشد. با این طرح راننده می تواند هنگام ترک خودرو پانل رادیو پخش را جدا کند و همراه خود ببرد. در شکل ۴-۹ یک نوع رادیو پخش نشان داده شده است که شستی آزاد کننده ای پانل آن با فلش مشخص گردیده است.

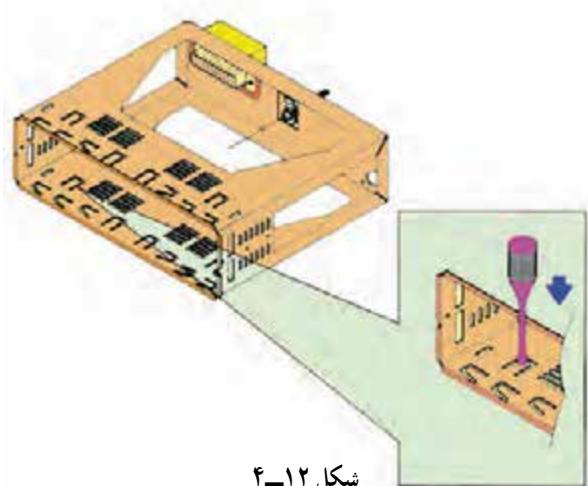
شکل ۴-۱۰- نحوه قرار گرفتن رادیو پخش در داخل قاب فلزی

قابلیت جدا شدن آسان رادیو پخش طرح دیگری است که امکان حمل و نقل دستگاه صوتی را فراهم می‌سازد. در این طرح، رادیو پخش به صورت کشویی داخل قاب^۱ فلزی قرار می‌گیرد و به وسیله‌ی دو عدد زائنه در داخل قاب ثابت می‌شود. این زائنه‌ها با نیروی فنر در داخل شیارهای قاب وارد می‌شوند و از حرکت نمودن و خارج شدن رادیو پخش جلوگیری می‌کنند. با بلند کردن دستگیرهای حمل و نقل رادیو پخش، برای بیرون آوردن دستگاه از داخل قاب فلزی، خارهای ضامن در اثر فشار زائنه‌های داخلی دستگیره از محل خود آزاد می‌شوند و رادیو پخش به راحتی از داخل قاب خارج می‌گردد. در شکل ۴-۱۱، یک نوع رادیو پخش کشویی مورد استفاده در خودرو به صورت شماتیک نشان داده شده است.

شکل ۴-۱۱- اتصال قاب فلزی در داخل پانل

قاب فلزی در محل از پیش تعیین شده در داخل پانل جلوی راننده به وسیله‌ی پیچ و مهره و بست به بدنه بسته می‌شود. در شکل ۴-۱۱ بست اتصال قاب به بدنه با شماره‌ی ۱، مهره با شماره‌ی ۲، محل اتصال بست به بدنه با شماره‌ی ۳، پیچ اتصال بست به بدنه با شماره‌ی ۴، واشر با شماره‌ی ۵ و پیچ اتصال بست در روی قاب فلزی با شماره‌ی ۶ نشان داده شده است.

شکل ۴-۱۲

در داخل قاب فلزی برش‌هایی ایجاد شده که امکان اتصال غیر دائم (موقع) را فراهم می‌کند. برای ثابت کردن قاب در محل خود می‌توان با اعمال نیرو به کمک پیچ گوشته، قسمت برش خورده را با بدنه‌ی پانل درگیر کرد. نحوه استفاده از برش‌ها برای درگیر کردن قاب و بدنه در شکل ۴-۱۲ نشان داده شده است.

شکل ۴-۱۳

تصویر حقيقی از نمای جلوی یک نوع دستگاه رادیو پخش کشویی قابل حمل در شکل ۴-۱۳ دیده می شود. بیشتر سیستم های صوتی جدید توسط کارخانه های سازنده کد (رمز) گذاری می شوند. در این طرح در صورت قطع سیم اصلی جریان الکتریکی و یا جدا کردن اتصالات باتری، رمز یا کد دستگاه غیرفعال می شود و سیستم دیگر قابل استفاده نخواهد بود. برای راه اندازی مجدد لازم است کد یا رمز مورد نظر را، که فقط در اختیار صاحب خودرو قرار دارد، به دستگاه وارد نمود.

شکل ۴-۱۴—یک نوع بلندگوی بیضی شکل

۴-۳—بلندگوهای سیستم صوتی

بلندگوهای سیستم صوتی خودروها در ابعاد و اشكال گوناگونی طراحی و بر حسب توان خروجی دستگاه های صوتی انتخاب می شوند و آن ها را در مدار الکتریکی سیستم صوتی قرار می دهند. صفحه ای ارتعاشی بلندگوها معمولاً دایره شکل و یا بیضی شکل تولید و در داخل قاب بلندگو نصب می شوند. در شکل ۴-۱۴، یک نوع از بلندگوهای استفاده شده در سیستم صوتی خودروها دیده می شود.

شکل ۴-۱۵—توری محافظ صفحه ای ارتعاشی بلندگو

صفحه ای ارتعاشی بلندگوها در مقابل ضربه و برخورد اجامام تیز و برنده آسیب پذیرند. از این رو، برای حفاظت صفحه ای ارتعاشی بلندگو از توری های سیمی در ساختمان قاب آن ها استفاده می شود. در شکل ۴-۱۵، توری استفاده شده در قاب یک نوع بلندگو نشان داده شده است.

شکل ۴-۱۶- ترمینال‌های بلندگو

بلندگوها دارای دو عدد ترمینال ورودی هستند. یکی از آن‌ها دارای اتصال مثبت و دیگری دارای اتصال منفی است و به وسیله‌ی سیم‌های مخصوص سیم‌کشی سیستم صوتی به مدار الکتریکی متصل می‌شود. در شکل ۴-۱۶، ترمینال‌های یک نوع بلندگو دیده می‌شود. ترمینال مثبت آن با فلاش قرمز رنگ و ترمینال منفی بلندگو با فلاش زرد رنگ مشخص شده است.

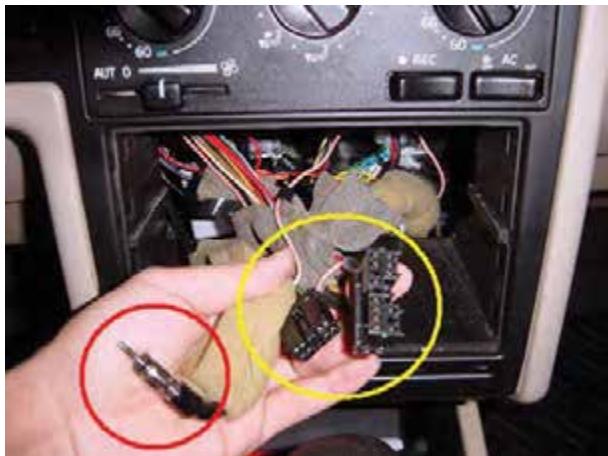
شکل ۴-۱۷

رادیوپخش صوت خودروها معمولاً دارای چهار عدد بلندگو است که تعداد دو بلندگو در دو سمت پانل جلوی راننده و یا در داخل قاب درب‌های جلو خودرو نصب می‌شود. در شکل ۴-۱۷ بلندگوی نصب شده در داخل قاب در جلوی یک نوع خودرو با فلاش زرد رنگ نشان داده شده است.

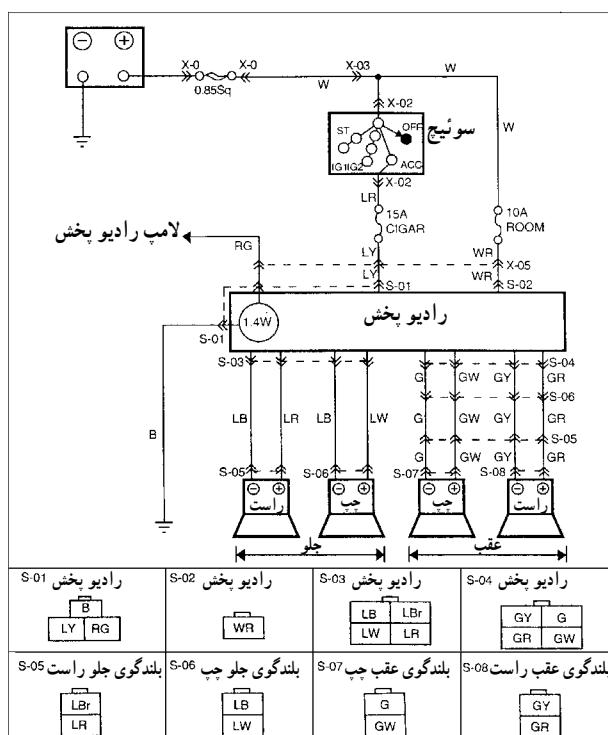
شکل ۴-۱۸

دو عدد بلندگوی دیگر سیستم صوتی روی سینی جلوی شیشه‌ی عقب و یا بر مبنای طراحی کارخانه‌ی سازنده‌ی خودرو، روی ستون‌های عقب اتاق و ... نصب می‌شود. در شکل ۴-۱۸ بلندگوهای نصب شده قسمت عقب خودرو با فلاش قرمز رنگ نشان داده شده است.

شکل ۴-۱۹

سیستم صوتی به وسیله‌ی سوکت‌هایی به سیم کشی خودرو متصل می‌شود. جریان مصرفی سیستم صوتی خودرو در موقع روشن بودن موتور از ترمینال ACC سوئیچ و در زمان خاموش بودن موتور خودرو از باتری تأمین می‌شود. سیم آتن به وسیله‌ی فیش مخصوص به رادیو پخش متصل می‌شود. درنتیجه امواج رادیویی پخش شده از ایستگاه‌های رادیو را به سیستم صوتی منتقل می‌کند. در شکل ۴-۱۹، سوکت‌های اتصال الکتریکی سیستم صوتی یک نوع خودرو به همراه فیش اتصال آتن رادیو دیده می‌شود.

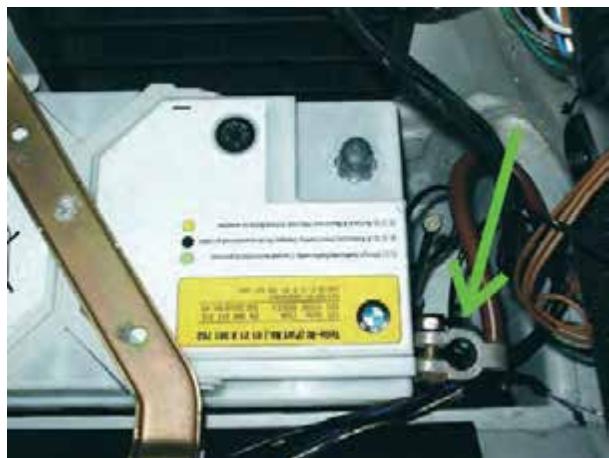
شکل ۴-۲۰

زمان : ۳ ساعت

۴-۴- مدار الکتریکی رادیو پخش صوت
نقشه‌ی مدار الکتریکی رادیو پخش صوت یک نوع خودرو در شکل ۴-۲۰ نشان داده شده است. در این سیستم صوتی از چهار عدد بلندگو استفاده شده است. دو عدد بلندگو در سمت راست و چپ پانل جلوی راننده و دو عدد بلندگوی دیگر روی سینی جلوی شیشه عقب خودرو نصب می‌شود. تعداد دو عدد فیوز ۱۰ آمپری و ۱۵ آمپری مدار الکتریکی را حفاظت می‌کند.

۴-۵- دستورالعمل پیاده و سوار کردن سیستم صوتی خودرو، سیم کشی و عیب‌یابی مدار آن
وسایل لازم:

- جعبه ابزار برق خودرو

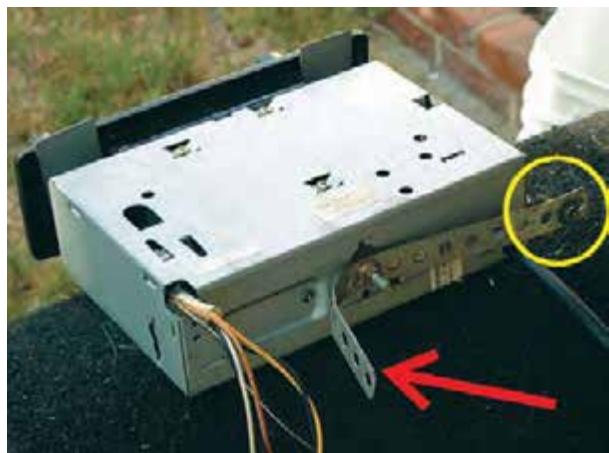
شکل ۴-۲۱

برای پیاده کردن سیستم صوتی خودرو به ترتیب زیر عمل

کنید :

– کابل اتصال بدنی باتری را جدا کنید. در شکل ۴-۲۱،

بست کابل اتصال بدنی باتری پس از جدا کردن آن از قطب منفی باتری دیده می شود.

شکل ۴-۲۲

در بعضی از خودروها رادیو پخش صوت به وسیله‌ی

بست فلزی و پیچ و مهره در محل پیش‌بینی شده در پانل جلوی راننده نصب و ثابت می‌شود، که می‌توان با باز کردن پیچ و مهره‌ی

بست نگه‌دارنده‌ی رادیو پخش، آن را از محل خود خارج نمود. در شکل ۴-۲۲، بست فلزی و پیچ اتصال آن به پانل جلوی خودرو نشان داده شده است.

شکل ۴-۲۳

– نوعی از رادیو پخش‌ها دارای قاب کشویی هستند، که

داخل پانل جلوی راننده نصب می‌شوند. رادیو پخش خودرو در داخل قاب کشویی توسط خارهای ضامن ثابت می‌شود. این

خارهای (زائدات) را می‌توان به وسیله‌ی میله‌ی مخصوصی، که همراه دستگاه صوتی ارائه می‌شود، از محل درگیری با قاب کشویی آزاد کرد و رادیو پخش صوتی را از محل خود خارج نمود. در

شکل ۴-۲۳، نحوه‌ی استفاده از میله‌ی آزادکننده و محل آن دیده می‌شود.

۴-۲۴ شکل

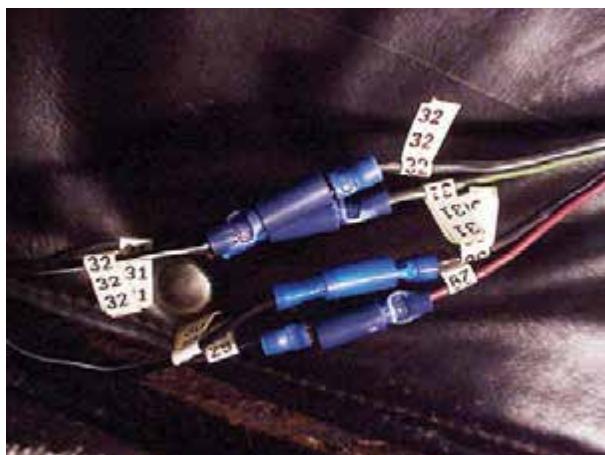
– در رادیو پخش‌هایی که مجهز به دستگیرهای حمل و نقل هستند آزاد کردن خارهای ضامن دستگاه از کشوبی به وسیله‌ی زائده‌های طراحی شده در روی دستگیره اجرا می‌شود. در شکل ۴-۲۴، دستگیره‌ی دستگاه پخش صوت با فلش نشان داده شده است.

شکل ۲۵-۴

توجه:

دستگاه صوتی را با احتیاط از محل خود خارج کنید، زیرا قاب روی پانل دارای لبه‌های تیزی است که می‌تواند به روکش عایق سیم‌ها آسیب برساند (شکل ۲۵-۴).

۴-۲۶ شکل

– با توجه به تعداد زیاد سیم‌ها و اتصالات در مدارهای الکتریکی خودرو، همیشه امکان اشتباه در اتصال سیم‌ها وجود دارد. لذا به منظور جلوگیری از احتمال خطأ در وصل کردن دو باره‌ی سیم‌ها، آن‌ها را قبل از جدا کردن از یکدیگر شماره‌گذاری کنید. در شکل ۴-۲۶، استفاده از برچسب شماره، قبل از جدا کردن اتصال سیم‌های مدار الکتریکی، نشان داده شده است.

شکل ۴-۲۷

قاب محل نصب دستگاه صوتی بهوسیله‌ی خارهای پلاستیکی (در محل خودروی پانل جلوی راننده) ثابت می‌شود. با استفاده از آچار و پیچ گوشی تخت و اهرم کردن آن با احتیاط خارهای قاب را از محل خود آزاد کنید و سپس قاب دور دستگاه پخش صوت را بیرون آورید. در شکل ۴-۲۷، آزاد کردن خارها نشان داده شده است.

شکل ۴-۲۸—خارج نمودن رادیوپخش از داخل قاب کشویی

— دستگاه رادیوپخش صوت بهصورت کشویی در داخل قاب تعییه می‌شود و در پانل جلوی راننده قرار می‌گیرد و بهوسیله‌ی خار فلزی داخل کشویی ثابت نگه داشته می‌شود. پس از آزاد کردن خار، قاب کشویی رادیوپخش را با احتیاط از محل خود خارج کنید. هنگام بیرون آوردن دستگاه، از آزاد بودن دسته سیم و سوکت‌های مدار الکتریکی و عبور آن از داخل کشویی مطمئن شوید. در شکل ۴-۲۸، خارج نمودن رادیوپخش نشان داده شده است.

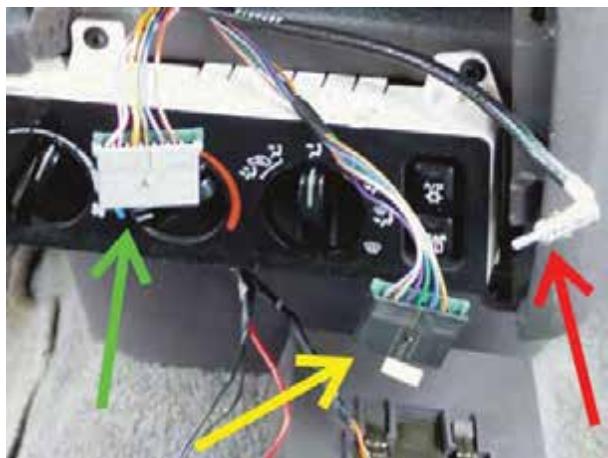
شکل ۴-۲۹

— قاب فلزی یا کشویی رادیوپخش در بعضی از خودروها دارای لبه‌های تیز و برنده است. لذا هنگام خارج کردن دستگاه پخش صوت، از ایجاد کشش در سیم‌ها و آسیب دیدن عایق روکش آن‌ها جلوگیری کنید. در شکل ۴-۲۹، سیم آتن رادیو، دسته سیم و سوکت‌های اتصال الکتریکی مدار سیستم صوتی خودرو دیده می‌شوند.

— سوکت اتصال مدار الکتریکی درخت سیم (سیم کشی خودرو) به رادیو پخش را جدا کنید.

— سوکت اتصال سیم‌های بلندگوها را با آزاد کردن خار پلاستیکی آن از دسته سیم رادیو پخش، جدا کنید.

— فیش سیم آتن را از محل خود در روی رادیوپخش جدا کنید.

شکل ۴-۳۰

در شکل ۴-۳۰، سوکت‌های اتصال تغذیه‌ی الکتریکی رادیوپخش، سیم‌های بلندگوها و فیش سیم آتن، با فلاش نشان داده شده است.

مراحل سوار کردن و یا نصب دستگاه رادیوپخش عکس مراحل پیاده کردن آن است.

شکل ۴-۳۱

برای پیاده و سوار کردن بلندگوهای نصب شده در داخل درهای جلو خودرو (شکل ۴-۳۱) به ترتیب زیر عمل کنید :

شکل ۴-۳۲

قطعه‌ی پلاستیکی روی میله‌ی قفل کن در جلو را با پیچاندن آن در جهت عکس عقربه‌های ساعت از روی میله‌ی قفل کن دستی باز کنید و آن را در محل مناسبی قرار دهید. در شکل ۴-۳۲ باز کردن قطعه‌ی روی میله‌ی قفل کن دستی در خودرو دیده می‌شود.

شکل ۴-۳۳

- برای جدا کردن رو دری، ابتدا صفحه‌ی دربوش سوئیچ الکتریکی شیشه‌ی بالابر را به آرامی بلند کنید و با احتیاط از محل خود خارج سازید. دقت کنید که به خارهای پلاستیکی آن آسیب نرسد. در شکل ۴-۳۳ جدا کردن صفحه‌ی دربوش روی پانل در خودرو دیده می‌شود.

(الف)

- رو دری برحسب موارد استفاده‌ی از آن، در طرح‌های مختلفی ساخته می‌شود. نصب سوئیچ الکتریکی شیشه‌ی بالابر، نصب توری محافظت بلندگو، محل اتکای دست سرنشین، ایجاد فضای مناسب برای نگهداری کتابچه‌ی یادداشت و ... از جمله مواردی است که در طراحی رو دری خودروها موردنظر قرار می‌گیرد. پیچ اتصال روی محل اتکای دست به قسمت زیرین رو دری را باز کنید (شکل ۴-۳۴-الف) و آن را به آرامی به سمت داخل فشار دهید و با بالاکشیدن، از محل خود خارج کنید. در حین اقدام، دقت کنید به خارها (زانده‌های اتصال) آسیب نرسد (شکل ۴-۳۴-ب).

(ب)

شکل ۴-۳۴

– قاب دور اهرم در بازکن را با احتیاط از محل خود خارج کنید. خارهای روی قاب، آن را در محل خود ثابت می‌کند. در شکل ۴-۳۵، بیرون آوردن قاب و جدا کردن آن از رو دری در خودرو نشان داده شده است.

شكل ۴-۳۵

– رودری به وسیله‌ی خارهایی در روی بدنه ثابت می‌شود. با ابزار مخصوص خارها را از محل خود آزاد و رودری را از روی بدنه جدا کنید (شکل ۴-۳۶). هنگام آزاد کردن خارها دقت کنید محل اتصال خار به رودری آسیب نبیند.

شكل ۴-۳۶

– بلندگو به وسیله‌ی چهار عدد پیچ روی بدنه بسته شده است (شکل ۴-۳۷). با باز کردن پیچ‌ها آن را از محل خود خارج کنید.

– دو عدد فیش الکتریکی متصل به ترمینال‌های پشت بلندگو را جدا کنید.

شكل ۴-۳۷

شکل ۴-۳۸

– صفحه‌ی ارتعاشی بلندگو در اثر کوچک‌ترین ضربه آسیب می‌بیند، لذا با احتیاط آن را در جای مطمئن قرار دهید.
در شکل ۴-۳۸، ترمینال‌های اتصال الکتریکی بلندگو با فلش نشان داده شده است.

– بلندگوی روی در دیگر خودرو را نیز به همین ترتیب از روی در پیاده کنید.

شکل ۴-۳۹

برای پیاده کردن بلندگوهای نصب شده در قسمت عقب خودرو که روی صفحه‌ی جلوی شیشه‌ی عقب یا روی بدنه‌ی خودرو نصب می‌شود (شکل ۴-۳۹). به ترتیب زیر عمل کنید :

شکل ۴-۴۰

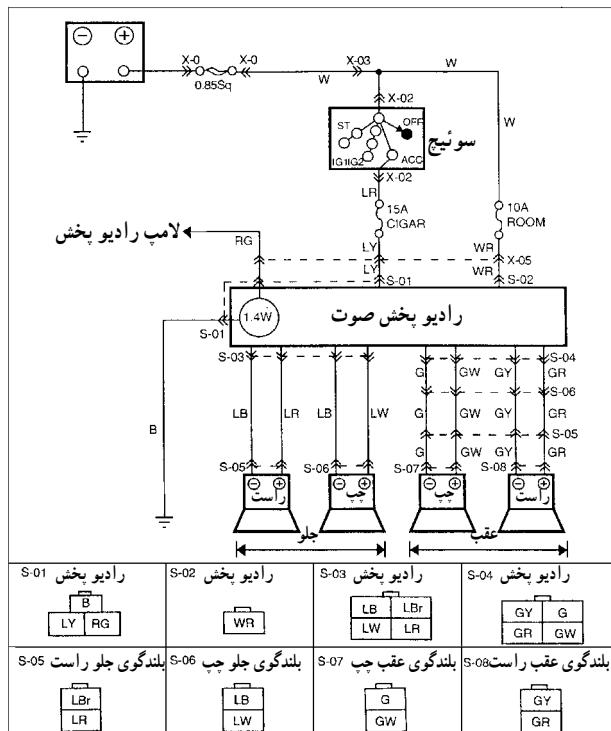
ابتدا، با احتیاط، توری محافظه بلندگو را از محل خود خارج کنید. سپس، باز کردن پیچ‌های نگهدارنده‌ی قاب بلندگو، آن را از روی بدنه‌ی خودرو خارج سازید. در شکل ۴-۴۰، چگونگی بیرون آوردن توری محافظه بلندگو دیده می‌شود.

– فیش‌های الکتریکی متصل به ترمینال‌های پشت بلندگو را جدا کنید و بلندگو را در محل مناسبی قرار دهید.
– بلندگوی دیگر داخل اتاق را نیز به همین ترتیب پیاده کنید.

شکل ۴-۴۱

در شکل ۴-۴۱، نوع دیگری از بلندگو، که روی سینی جلوی شبشهی عقب خودرو نصب شده است، دیده می‌شود.
مراحل سوارکردن سیستم صوتی خودرو عکس مراحل پیاده کردن آن است.

شکل ۴-۴۲

سیم کشی مدار الکتریکی رادیو پخش را به ترتیب زیر روی تابلوی آموزش برق خودرو اجرا کنید:
وسایل لازم:

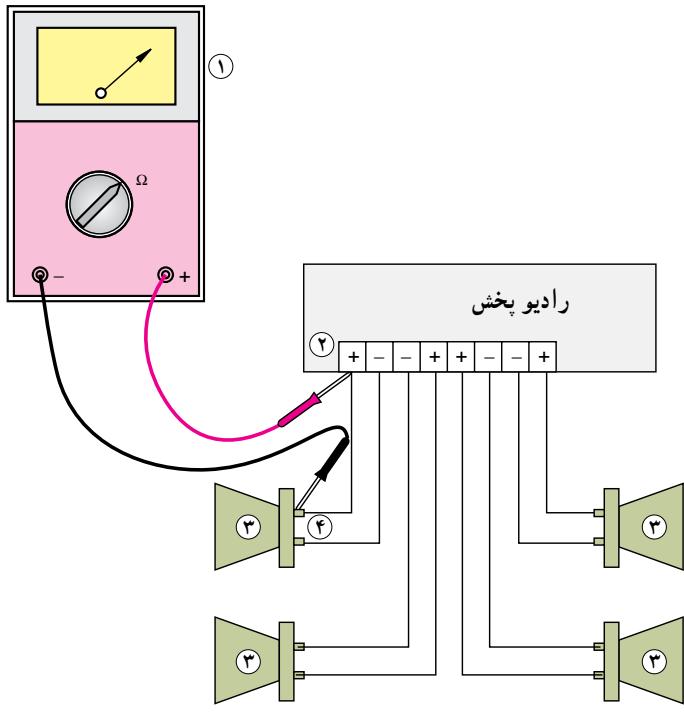
باتری، سوئیچ اصلی موتور، رادیو پخش، آتن، ۴ عدد بلندگو، فیوز، سیم چین، سیم لخت کن، انبردست، آچار پیچ گوشته، سر سیم، سیم در رنگ های استفاده شده در مدار الکتریکی

– سیم هارا در اندازه مورد نیاز بر حسب فاصله نصب سوئیچ و دستگاه رادیو پخش، با سیم چین قطع کنید.
– سر سیم ها را به وسیله سیم لخت کن در اندازه مناسب جدا کنید و سر سیم ها را روی آن پرچ کنید و سپس محل اتصال را عایق بیندید.

– سیم های اتصال رادیو پخش به بلندگوها را به اندازه فاصله محل نصب بلندگوها و رادیو پخش، مانند مرحله قبل آماده کنید.

– فیش سیم آتن را به ترمینال آتن رادیو پخش وصل کنید.

– با استفاده از مدار الکتریکی رادیو پخش (شکل ۴-۴۲) سیم کشی را اجرا کنید.

۱- اهم متر ۲- ترمینال‌های خروجی رادیو پخش ۳- بلندگو ۴- ترمینال‌های رودی بلندگو

- باتری را در مدار قرار دهید و صحت سیم کشی را با روشن کردن رادیو پخش آزمایش کنید.

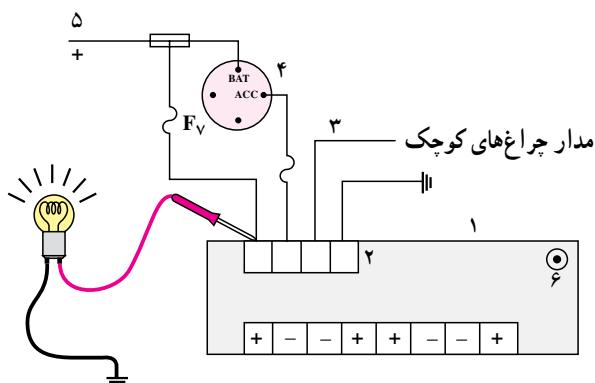
عیب‌های سیستم صوتی خودرو می‌تواند در مدار الکترونیکی دستگاه و یا در مدار الکتریکی آن به وجود آید. برای آزمایش مدار الکتریکی، با استفاده از اهم متر یا چراغ آزمایش، می‌توان وصل بودن یا قطع بودن مدار را تشخیص داد.

- سلکتور اهم متر را برای اندازه‌گیری اهم تنظیم کنید.

- یکی از سیم‌های اهم‌تر را به ترمینال مثبت یکی از لندگوها وصل کنید و سیم دیگر اهم‌تر را به ترمینال مثبت همان لندگو اتصال دهید. مقدار اندازه گیری شده‌ی صفر توسعه اهم‌تر لیل برقراری ارتباط، و علامت ∞ نشان‌دهنده‌ی قطع ارتباط لندگو با رادیو یخشن است.

– اتصال همهی بلندگوها را به ترتیب مرحله‌ی قبل آزمایش کنید و در صورت قطع بودن هر یک از سیم‌ها بهتر است آن را تعویض کنید. در شکل شماتیک ۴-۴۳، نحوه‌ی انجام آزمایش دیده می‌شود.

۴-۴۳ شکل

۱- رادیو پخش   ۲- ترمیمال‌های تغذیه‌ی جریان الکتریکی
۳- سیم تغذیه‌ی لامپ صفحه کلید رادیو پخش   ۴- سوئیچ اصلی
۵- جریان باطری   ۶- ورودی آتن   ۷- فیوز

- به وسیله‌ی لامپ آزمایش، برقرار بودن جریان ورودی از باتری و سوئیچ اصلی به ترمینال‌های تغذیه‌ی رادیو پخش را آزمایش کنید. برای این منظور یکی از سیم‌های لامپ آزمایش را اتصال بدن کنید و سیم دیگر لامپ را به ترمینال‌های ورودی رادیو پخش متصل کنید (شکل ۴-۴۴). روشن شدن لامپ دلیل صحت سیم کشی و برقراری جریان الکتریکی به رادیو پخش است. در موقع آزمایش ترمینال ورودی از سوئیچ، دقت کنید که سوئیچ موتور روی ACC قرار گرفته باشد.

هنگام آزمایش ترمینال ورودی لامپ صفحه کلید را دیو پخش، جریان الکتریکی مدار را پر قرار کنید.

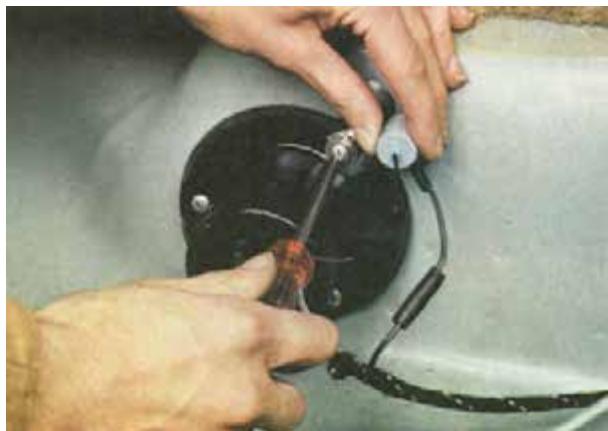
۴-۴۴ شکل

شکل ۴-۴۵

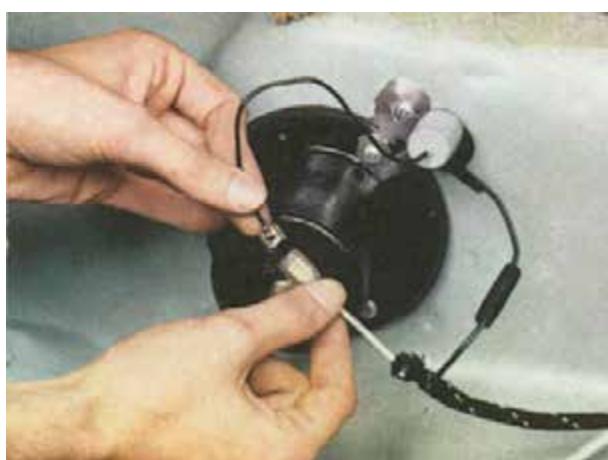
۶-۴- پارازیت‌گیر^۱ (متوقف‌کننده‌ی نویز)

سیستم جرقه‌زنی، سیستم شارژ، الکتروموتورهای برف‌پاک‌کن و پمپ بنزین الکتریکی و بخاری و هم‌چنین تخلیه‌ی الکتریسیته‌ی ساکن، از عوامل ایجاد پارازیت (نویز) در سیستم صوتی خودرو هستند (الکتریسیته‌ی ساکن بر اثر اصطکاک خودرو با هوا و لاستیک چرخ‌ها با سطح جاده تولید می‌شود). به منظور کاهش نویز نامطلوب ایجاد شده در بلندگوها از پارازیت‌گیر استفاده می‌شود. شکل ۴-۴۵، یک نوع پارازیت‌گیر را نشان می‌دهد.

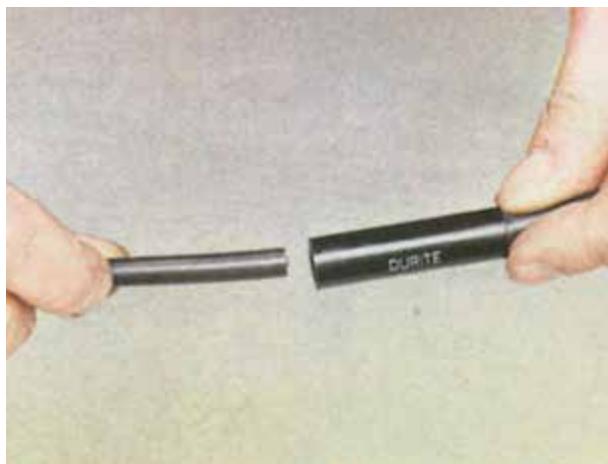
شکل ۴-۴۶

برای نصب پارازیت‌گیر به پمپ بنزین الکتریکی ابتدا اتصال بدنی پایه‌ی پارازیت‌گیر را برقرار کنید (شکل ۴-۴۶).

شکل ۴-۴۷

- سپس سیم اتصال جریان الکتریکی به ترمینال پمپ بنزین را جدا کنید و پس از اتصال سیم خروجی پارازیت‌گیر (شکل ۴-۴۷) آن را مجدداً به ترمینال مثبت پمپ بنزین وصل کنید.
- اکثر واپرها سیستم جرقه در خودروهای که واپرها سیستم جرقه‌ی پارازیت‌گیر هستند ولی در خودروهایی که واپرها سیستم جرقه‌ی آن فاقد خاصیت نویزگیر باشد از پارازیت‌گیرهای خطی برای جلوگیری از انتقال نویز^۲ ایجاد شده در زمان جرقه زدن شمع استفاده می‌شود.

در شکل ۴-۴۸، نحوه نصب پارازیتگیر به واير شمع
شان داده شده است.

توجه:

محل نصب پارازیتگیر در
وايرها باید نزديك به شمع موتور
انتساب شود.

آلترناتور خودروها از لحظه‌ی استارت تا خاموش شدن
موتور، به طور مداوم، فعال است و نویز تولید شده در آن می‌تواند
عامل تداخل در سیستم صوتی (رادیو) خودرو باشد. لذا به جهت
کاهش تداخل و حذف آن از نویزگیر استفاده می‌شود. برای نصب
نویزگیر، ابتدا ترمینال اتصال بدنه‌ی آن را به بدنه‌ی آلترناتور متصل
و سپس سیم مثبت نویزگیر را به ذغال مثبت آلترناتور وصل نمایید.
در شکل ۴-۴۹، اتصال نویزگیر به آلترناتور یک نوع خودرو
شان داده شده است.

شکل ۴-۴۹

آزمون پایانی (۱۴)

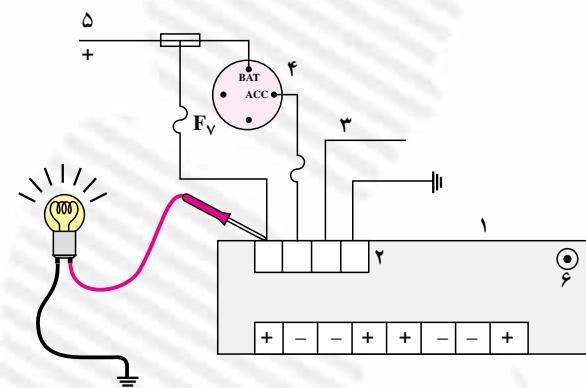
- ۱- انواع دستگاه‌های صوتی خودرو را نام ببرید.
- ۲- انواع روش‌های اتصال دستگاه‌های صوتی خودرو را توضیح دهید.
- ۳- محل نصب بلندگوها در خودرو را توضیح دهید.
- ۴- مورد استفاده‌ی ابزار نشان داده شده در شکل را توضیح دهید.

- ۵- وظیفه‌ی قطعه‌ی نشان داده شده در شکل را توضیح دهید.

۶- آزمایش شان داده شده در شکل را توضیح دهید.

۷- در پیاده و سوار کردن اجزای سیستم صوتی خودرو چه نکات اینمنی را باید رعایت نمود؟ توضیح دهید.

۸- شکل زیر اجرای چه کاری را نشان می دهد؟ توضیح دهید.

